

21. 6. 2012

Více najdete na www.nkp.cz a www.klementinum.cz <Pro novináře>

V Národní knihovně byla podepsána smlouva o vytvoření faksimile Kodexu vyšehradského

Praha, Klementinum: Vyšehradský kodex, který patří mezi nejstarší památky českého písemnictví, bude v dohledné době zpřístupněn veřejnosti prostřednictvím faksimile. Smlouvu o jeho vytvoření dnes podepsal ředitel Národní knihovny ČR Tomáš Böhm s jednatelem společnosti Tempus Libri, která faksimile zhotoví.

Vyšehradský kodex je ikonograficky mimořádně bohatý latinský evangelistář, psaný na pergamenu. Podle názoru badatelů vznikl od sedmdesátých let 11. století a předpokládá se, že byl urychleně dokončen k příležitosti královské korunovace Vratislava II., konané v biskupském kostele na Pražském hradě v roce 1086. Donátory rukopisu byly pravděpodobně české benediktinské kláštery v Břevnově a Ostrově, snad za spoluúčasti olomouckého biskupa Jana. Král kodex přechovával zřejmě na sídelním Vyšehradě, po kterém evangelistář dostal své jméno. Až do 17. století byl nejspíš uložen v Metropolitní knihovně sv. Víta, poté byl v držení knihovny pražského Arcibiskupského semináře. Jeho pouť nakonec skončila ve sbírkách dnešní Národní knihovny ČR v Praze. Díky svým obrazovým složkám je Kodex řazen mezi nejvýznamnější iluminované rukopisy 2. poloviny 11. století v Evropě.

„Vyšehradský kodex představuje jednu našich z nejstarších písemných památek, která se dá svým významem přirovnat k českým korunovačním klenotům,“ uvedl ředitel Národní knihovny ČR **Tomáš Böhm**. A dodal: *„Jedním z úkolů Národní knihovny je kromě uchovávání kulturního dědictví také jeho zpřístupňování veřejnosti. A vytvoření faksimile je správnou cestou, jak zpřístupnění Kodexu vyšehradského realizovat.“* Faksimilace Kodexu se ujme společnost Tempus Libri, která se tímto oborem systematicky zabývá a vytvořila již věrné tisky unikátních děl, mezi které patří např. Bible kutnohorská, Kniha starého zemského, městského a jiného práva nebo Strahovský evangeliář. *„Máme už zkušenosti s užitím práškového i lístkového zlata, v tomto případě pro nás bude technologickým oříškem ztvárnění textilní vytkávky i domodelování jejích chybějících částí,“* prozradil jeden

z jednatelů společnosti Tempus Libri **Tomáš Žilinčák**. „Plánujeme vydat limitovaný náklad *faksimile* v počtu 199 výtisků,“ doplnil ještě druhý z jednatelů Tempus Libri **Zdeněk Stejskal**.

Na tiskové konferenci uspořádané dnes v Národní knihovně ČR u příležitosti podpisu smlouvy o faksimilaci Kodexu vyšehradského byla k vidění rovněž umělecká kopie rukopisu. Jaký je mezi ní a připravovaným faksimile rozdíl? „*Umělecká kopie je zhotovena akademickým malířem - restaurátorem, který používá autentický materiál, ze kterého byl zhotoven originál, tedy pravý pergamen atd. Jedná se tedy o rukopis, neboť jde o ručně psané a malované dílo. Umělecká kopie je určena pro výstavní účely a ne ke studiu obsahu knihy, protože zachycuje pouze dvě strany, na nichž je svazek v expozici otevřen, ostatní stránky už popsané nejsou,*“ vysvětlila **Miroslava Hejnová**, ředitelka Odboru historických a hudebních fondů Národní knihovny ČR. Vytvářet kompletní obsah by trvalo velice dlouho, spotřebovalo by se mnoho pergamenu a stálo by to spoustu ruční práce, takže by to bylo příliš drahé. „*Naopak faksimile je zhotoveno moderní reprodukční technologií na základě digitální předlohy, nejde o ruční práci výtvarníka. Zachycuje však celou knihu a umožňuje tedy studium kompletního textu,*“ objasnila Miroslava Hejnová.

Irena Maňáková
Národní knihovna ČR

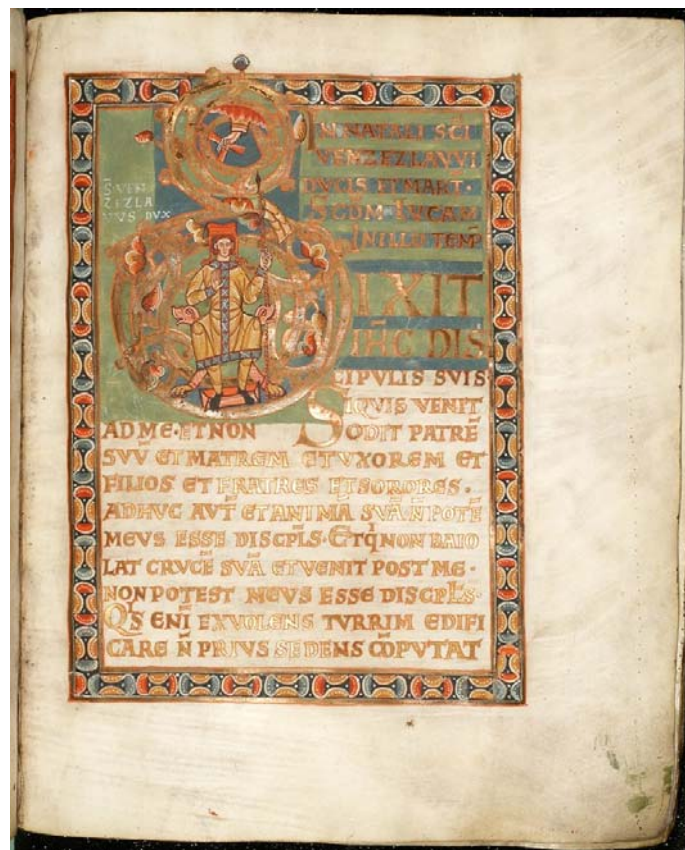
Podpis smlouvy na vytvoření faksimile Vyšehradského kodexu. Foto: Eva Hodíková, NK ČR

Vyšehradský kodex – umělecká kopie. Foto: Eva Hodíková, NK ČR

Vyšehradský kodex – odebírání vzorků. Foto: Milena Kárná, NK ČR

Ukázky z Vyšehradského kodexu